

Nätbedragarna vill:

- Lura dig
  - Falska nyheter
- Spionera
  - Skicka reklam
- Ta dina pengar
  - Nätfiske, utpressning
- Ta över dina konton
  - E-post, Facebook, Instagram ...
- Använda din dator
  - Massutskick, blockeringsattacker

Avslöja falsk
eller vinklad
information

Var källkritisk

TÄNK KÄLLKRITISKT!

Vem ligger
bakom?

Försöker författaren
påverka mig på något
sätt? Varför?

Avsändaren ?

Rimligt? Kan
detta verkligen
stämma?

Vad vill
källan?
Fakta eller
åsikt?

Är källan
tillförlitlig?

Mer
information
om källkritik

- <https://internetstiftelsen.se/guide/kallkritik-pa-internet/>

Syfte och sammanhang

- Välj källa beroende på den information du söker. Sammanhanget underlättar bedömningen av källans trovärdighet

Kritisk inställning

- En skeptisk hållning är källgranskarens främsta egenskap
- Ofta förenklas källkritik till att söka svar på om källan är vad den utger sig för att vara eller inte
- Men vid ett källkritiskt arbete ingår även att göra en analys och dra slutsatser kring hur du värderat källan

Välj rätt källa

- I arbetet med att lära sig värdera källor handlar det om att kunna hitta och använda den mest relevanta källan för den information man söker eller vill få belägg för

Kriterier och checklistor

- I din källkritiska analys kan du använda kriteriebegreppen i föregående bilder och de checklistor som finns i guiden på
  - <https://internetstiftelsen.se/guide/kallkritik-pa-internet/>

Minimera spioneri

- Ta bort historik och cookies när webbläsaren stängs
  - Inställning i webbläsaren
- Begär att inte bli spårad
  - Inställning i webbläsaren
  - Fungerar inte överallt
- In private-surf gör inte att man är anonym på Internet
  - Använd webbläsaren Tor
    - Information <https://www.torproject.org/>

Nappa inte på nätfiske

- Svara aldrig på e-post där man frågar om kontoinformation eller inloggningsuppgifter
- Var källkritisk

Klara dig från utpressning och Kryptering

- Klona hårddisken
- Säkerhetskopiera ofta
  - Använd Google säkerhetskopiera och synkronisera

Stoppa kontointrång

- Använd starka lösenord
  - Olika för alla konton
- Kolla om ditt lösenord är spritt på nätet
  - <https://haveibeenpwnd.com>

Lösenords- hanterare

- Tre i topp enligt PC för alla
  - Enpass 10/10
  - 1Password 9/10
  - Keeper 8/10

Enpass

- Finns i versioner för:
  - Windows
  - Android och iOS
  - Mac
  - Linux

Enpass

- Din data lagras inte på företagets servrar
- Ingen registrering eller prenumeration krävs
- Synkroniserar data över alla mobila och stationära enheter via iCloud, Dropbox, Google Drive, OneDrive & WebDAV

Installera Enpass

Enpass

Välkommen!

Nu börjar vi skydda ditt digitala liv.

Jag är en ny användare

Om du är en nuvarande användare kan du återställa din data med hjälp av ett av följande alternativ.

Återställ från moln

- OneDrive >
- Dropbox >
- Google Drive >
- Box >
- iCloud >

Nätverksinställningar

Använd Enpass

The screenshot displays the Enpass application interface. On the left is a sidebar with navigation options: Alla objekt (4), Favoriter, KATEGORIER, Inloggning, Kreditkort, Identitet, Anteckning, Lösenord, Finans, Licenser, Resor, Dator, and Diverse. The main area shows a list of items sorted by title. The selected item is 'Google Sune'. The details for this item are shown on the right:

- Användarnamn:** Sune
- E-post:** sune4433@gmail.com
- Lösenord:** Mycket dåligt
- Webbplats:** <https://mail.google.com/>
- Senast ändrad:** 5 minut sedan
- Skapades:** den 28 mars 2019 23:38:22
- Auto-fyll inloggning

Yubikey

Tvåfaktorsverifiering i USB – format

- Sätt in i PCn
- Skriv vanligt lösenord
- Rör vid touch – ytan för att logga in

Förhindra att
datorn
utnyttjas av
nätbedragare

- Använd ett virussydd
- Håll det uppdaterat

Assistans

- Vänd dig gärna till datorstugan eller datorverkstaden för att få hjälp med:
  - Kontroll av datorns säkerhet och inställningar
  - Uppgradering av operativsystemet
  - Kontroll av virusskyddet
  - Att komma igång med säkerhetskopiering
  - Att kлона hårddisken
  - Att använda Lösenordshanterare